

Opinia o ustawie o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (druk nr 575)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przyjęta przez Sejm w dniu 22 maja br. zmiana ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. Nr 79, poz. 550, z późn. zm.) wykonuje obowiązek dostosowania systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 lipca 2008 r. (sygn. akt K 23/07).

Art. 4 ust. 1, 3 i 5 ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, został uznany za niezgodny z art. 59 ust. 1 w związku z art. 32 i art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie, w jakim określa tryb wyboru oraz odwołania rady pracowników w zależności od przynależności pracowników do reprezentatywnej organizacji związkowej. Trybunał uznał, że nie wszystkim zatrudnionym ustawa gwarantuje równy dostęp do informacji przekazywanych przez pracodawcę, a pewną grupę pozbawia realnego wpływu na procesy konsultacji w istotnych dla pracowników sprawach. Dzieje się tak ze względu na przyznanie reprezentatywnym organizacjom związkowym prymatu w wyborze rady pracowników (która otrzymuje od pracodawcy informacje w sprawach stanu, struktury, prognozy zmian zatrudnienia, zmian w organizacji pracy lub podstawach zatrudnienia). Ustawa z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji nie przewiduje żadnego trybu przepływu informacji ze szczebla związkowego do załogi, dlatego pracownicy nie zrzeszeni lub członkowie mniejszych związków nie mają równego dostępu do istotnych dla nich danych. Trybunał uznał, że zróżnicowanie uprawnień pracowników w zależności od przynależności związkowej jest niezgodne z zasadą równości. Członkowie reprezentatywnych organizacji związkowych są w lepszej sytuacji niż inni pracownicy, co zdaniem Trybunału Konstytucyjnego narusza tzw. negatywną swobodę wolności związkowej (swoboda jednostki w podejmowaniu decyzji pozostawania poza strukturami związku zawodowego, przy braku jakichkolwiek negatywnych konsekwencji z tego tytułu).

Trybunał Konstytucyjny zdecydował o odsunięciu w czasie terminu utraty mocy obowiązującej zakwestionowanych przepisów, w związku z tym wyrok wywołuje skutki

prawne z upływem 12 miesięcy od daty publikacji, czyli z dniem 8 lipca 2009 r. (wyrok został ogłoszony w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 2008 r. Nr 120, poz. 778).

Nowelizacja ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji uchyła zakwestionowane przez Trybunał uregulowania zawarte w art. 4 ust. 1, 3 i 5 oraz inne funkcjonalnie z nimi związane, a także przepisy, które wprost odnoszą się do roli, jaką mają spełniać organizacje związkowe w powoływaniu rad pracowników, liczby wybieranych przez nie pracowników, zasad działania rad wyłonionych w trybie "związkowym" lub "mieszanym". Pozostawiono tym samym w ustawie jedynie tryb "załogowego" wyłaniania członków rad pracowników, uznając, że jedynie on umożliwia osiągnięcie pełnej reprezentatywności rady pracowników. Przewidziano przepis przejściowy, na podstawie którego rady wybrane na podstawie przepisów dotychczasowych działają do końca ich kadencji, jednocześnie wyszczególniając sytuacje, w których członkostwo w radzie pracowników wybranej przed wejściem w życie nowelizacji, ustaje wcześniej.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy stanowił przedłożenie Senatowi. Wykonujące orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego. Przyjęcie projektu inicjatywy ustawodawczej przez Senat i wniesienie jej do Sejmu nastąpiło w dniu 14 maja 2009 r.

Pierwsze czytanie projektu odbyło się w sejmowej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Różnica brzmienia przyjętego przez Sejm dotyczy art. 6 i art. 10. Senat, zgodnie z "Zasadami techniki prawodawczej", proponował uchylenie pkt 2 w art. 6, a także w art. 10 w ust. 2 uchylenie pkt 1 (eliminując jedynie zakwestionowane przez Trybunał uregulowania), co umożliwi odtworzenie uprzedniej wersji ustawy przy przygotowywaniu tekstu jednolitego. Sejm nadaje brzmienie całemu art. 6 i całemu ustępowi 2 w art. 10.

Senat proponował wejście w życie nowelizacji po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, Sejm przyjął konkretną datę – 8 lipca 2009 r.

Zastosowania przez Sejm technika legislacyjna (art. 6 i art. 10) niezgodna z ZTP, nie powoduje merytorycznych różnic w ustawie przyjętej przez Sejm w stosunku do przedłożenia senackiego.

Bożena Langner

Główny legislator